

Bakuna a Tdap

Ti Nasken a Maammoam

(Tetanus,
Diphtheria ken
Pertussis)

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis

Adu a Pakaammo Maipapan iti Bakuna ti maala iti Espanyol ken dadduma a pagsasao. Kitaen www.immunize.org/vis

1 Apay ta agpabakunaka?

Dagiti **tetanus**, **diphtheria** ken **pertussis** ket nakaro unay nga sakit. Ti bakuna a Tdap ket makasalaknib kadayto manipud kadagitoy a sakit. Ken, ti bakuna a Tdap a maited kadagiti masakog a babbai ket makasalaknib kadagiti kaipasasngay a maladaga manipud iti pertussis.

Ti **TETANUS** (Panag-lock ti panga) ket manmanu ita ditoy Estados Unidos. Mangpataud daytoy iti naut-ot a panagirut ken panagtangkem ti lasag, kadawyan iti sapsap a bagi.

- Mabalin nga agbanag daytoy iti panagirut dagiti lasag ti ulo ken tengnged isu a saanmo a mailukat ti ngiwatmo, saanka a makatilmon wenno no dadduma uray panaganges. Patpatayen ti tetanus ti agarup 1 manipud iti 10 a tattao a naimpeksionan uray kalpasan ti pannakaala iti kasayaatan a medikal a taripato.

Ti **DIPHThERIA** ket manmanu met ita ditoy Estados Unidos. Mabalin a mangpataud iti panagporma ti napuskol a balkut iti likudan ti karabukob.

- Mabalin nga agbanag daytoy kadagiti problema iti panaganges, panagsardeng ti puso, pannakaparalisa, ken pannakatay.

Ti **PERTUSSIS** (Whooping Cough) ket mangpataud iti dirdiretso a panaguyek, a mangpataud iti narigat a panaganges, panagsarwa ken mangrribuk iti pannagturog.

- Mabalin met nga agbanag daytoy iti panagkuttong, kinaawan ti kontrol ti panagisbo, ken dunor iti paraggag. Agarup 2 iti 100 a bumaro/bumalasang ken 5 iti 100 a nataengan nga addaan iti pertussis ket mayos-ospital wenno maad-addaan kadagiti komplikasion, a mabalin a kairamanan ti pneumonia wenno ipapatay.

Dagitoy a sakit ket patauden ti bakteria. Ti diphtheria ken pertussis ket maiwaras ti maysa a tao iti sabali nga tao babaen kadagiti katay manipud iti panaguyek wenno panagbaen. Sumrek ti tetanus iti bagi babaen kadagiti iwa, gasgas, wenno dunor.

Sakbay dagiti bakuna, agarup 200,000 a kaso ti diphtheria, 200,000 a kaso ti pertussis, ken ginagasut a kaso ti tetanus, ti nareport idiy Estados Unidos iti tunggal tawen. Manipud idi nangrugi ti panagbakuna, dagiti report kadagiti kaso ti tetanus ken diphtheria ket bimmaba iti agarup 99% ken para iti pertussis ket agarup 80%.

2 Bakuna para iti Tdap

Makasalaknib ti bakuna a Tdap kadagiti bumaro/bumalasang ken natataengan manipud iti tetanus, diphtheria, ken pertussis. Ti maysa a dosis ti Tdap ket rutina a mait-ited iti agtawen 11 wenno 12. Dagiti tattao a *saan* a nangala iti Tdap iti daya nga edad ket nasken a mangala iti kabiitan a panawen.

Ti Tdap ket kangrunaan a napateg para kadagiti propesyunal iti taripato ti salun-at ken iti siasinoman nga addaan iti nadekket a pannakilangen iti maladaga nga ub-ubing ngem iti 12 a bulan.

Dagiti masakog a babbai ket mangala koma iti maysa a dosis ti Tdap kabayatan ti **tunggal panagsikog**, tapno masalaknib dagiti kaipasasngay manipud iti pertussis. Dagiti maladaga ti kakaroan nga ageppegad iti nakaro, mabalin nga ipatay a komplikasion manipud iti pertussis.

Ti sabali a bakuna, maaw-awagan iti Td, ket mangsalaknib manipud iti tetanus ken diphtheria, ngem saan iti pertussis. Ti booster iti Td ket maited koma iti tunggal 10 a tawen. Ti Tdap ket mabalin a maited kas maysa kadagitoy a booster no saanka pulos a nakaala iti Tdap idi. Mabalin met a maited ti Tdap kalpasan ti maysa a nakaro a sugat wenno sinit tapno malappedan ti impeksion a tetanus.

Ti doktormo wenno ti tao a mangipapaay kenka iti bakuna ket mabalin a makaited kenka iti ad-adu pay nga impormasion.

Ti Tdap ket mabalin a natalged a maited a kagiddan dagiti dadduma a bakuna.

3

Dagiti dadduma a tattao ket saan nga mabalin mangala daytoy a bakuna

- Ti maysa a tao a naaddaan iti makapatay a reaksion nga alerhia kalpasan ti maysa a dosis nga addaan iti diphtheria, tetanus wenno pertussis a bakuna, **WENNO** addaan iti nakaro nga alerhia iti aniaman a paset daytoy a bakuna, ket nasken a saan a mangala iti bakuna a Tdap. Ibagam iti tao a mangipapaay iti bakuna ti aniaman a maipapan iti nakaro nga alerhia.
- Ti siasinoman a naaddaan iti koma wenno napaut a maunit-ulit a panagkissiw iti uneg ti 7 nga aldaw kalpasan ti dosis ti DTP wenno DTaP idi kinaubing, wenno iti napalabas a dosis ti Tdap, ket saan koma a mangala iti Tdap, malaksid no maduktalan nga ti gapu na ket sabali ngem daydiay bakuna. Mabalinda latta nga laen ti Td.
- Makisaritaka iti doktormo no sika ket:
 - naaddaan kadagiti panagkissiw wenno dadduma a problema iti nervous system,
 - naaddaan iti nakaro nga ut-ot wenno lumteg kalpasan ti aniaman a bakuna nga addaan diphtheria, tetanus wenno pertussis,
 - naaddaanka iti kondision a maaw-awagan iti Guillain-Barré Syndrome (GBS),
 - saan a nasayaat ti panagriknam iti aldaw a naiskediul ti bakuna.

4

Dagiti peggad

Iti aniaman nga agas, karamanen dagiti bakuna, adda tiansa dagiti side effect. Dagitoy ket kadawyan a saan a nakaro ken agawan a bukukodda. Posible met dagiti nakaro a reaksion ngem manmano laeng

Kadawyan kadagiti tattao nga agpabakuna para iti Tdap ket awanan iti aniaman a problema iti daytoy.

Dagiti saan a nakaro a problema kalpasan ti Tdap (Saan a nakalapped kadagiti aktibidad)

- Ut-ot iti paset a nakabakunaan (agarup 3 iti 4 a bumaro/ bumalasang wenno 2 iti 3 a nataengan)
- Panaglabbaga wenno lumteg ti paset a nakabakunaan (agarup 1 a tao iti 5)
- Saan a nakaro a gurigor nga saan a bumaba iti 100.4°F (agarup 1 iti 25 a bumaro/bumalasang wenno 1 iti 100 a nataengan)
- Sakit ti ulo (agarup 3 wenno 4 a tattao iti 10)
- Pannakabannog (agarup 1 a tao iti 3 wenno 4)
- Panagdul-uk, panagsarwa, panagtakki, panagsakit ti tiyan (agingga 1 iti 4 a bumaro/bumalasang wenno 1 iti 10 a nataengan)
- Panaglammin, nasakit a susuop (agarup 1 a tao iti 10)
- Nasakit a bagi (agarup 1 a tao iti 3 wenno 4)
- Pantal, lumteg a gland (saan a gagangay)

Dagiti katamtaman a problema kalpasan ti Tdap (Nakalapped kadagiti aktibidad, ngem saan a nagkasapulan iti medikal nga atension)

- Ut-ot iti paset a nakabakunaan (agingga 1 iti 5 wenno 6)
- Panaglabbaga wenno lumteg ti paset a nakabakunaan (agingga agarup 1 iti 16 a bumaro/bumalasang wenno 1 iti 12 a nataengan)
- Gurigor a lumabes iti 102°F (agarup 1 iti 100 a bumaro/ bumalasang wenno 1 iti 250 a nataengan)
- Sakit ti ulo (agarup 1 iti 7 a bumaro/bumalasang wenno 1 iti 10 a nataengan)
- Panagdul-uk, panagsarwa, panagtakki, panagsakit ti tiyan (agingga 1 wenno 3 a tattao iti 100)
- Lumteg ti entiro nga ima a nabakunaan (agingga agarup 1 iti 500).

Dagiti nakaro a problema kalpasan ti Tdap (Saan a makaaramid kadagiti gagangay nga aktibidad; agkasapulan iti medikal nga atension)

- Lumteg, nakaro nga ut-ot, panagdara ken panaglabbaga iti ima a nakabakunaan (manmano).

Dagiti problema a mabalina a mapasamak kalpasan ti aniaman a bakuna:

- No dadduma matalimudaw dagiti tattao kalpasan ti medikal a proseso, karamanen ti panagbakuna. Makatulog ti panagtugaw wenno panagidda iti agarup 15 minutos tapno maliklikan ti pannakatalimudaw, ken dagiti dunor a patauden ti pannakatumba. Bagaam ti doktormo nu mariknam a maulawka, wenno adda dagiti panagbaliw iti panagkitam wenno panaguni iti lapayagmo.
- Dagiti dadduma a tattao ket maaddaan iti nakaro nga ut-ot iti abagada ken marigatanda a mangikuti iti imada a nabakunaan. Manmano laeng a mapasamak daytoy.
- Ti aniaman nga agas ket mabalina a mangpataud iti nakaro nga alerhia a reaksion. Dagiti kastoy a reaksion manipud iti maysa a bakuna ket manmano, agarup nababbaba ngem 1 iti milyon a dosis, ken mapasamak iti uneg ti sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti panagbakuna.

Kas iti aniaman nga agas, adda iti manmano a tiansa iti bakuna a mangpataud iti nakaro a dunor wenno ipapatay.

Ti kinatalged dagiti bakuna ket kanayon a mawanwanawan.

Para iti ad-adu nga impormasion, bisitaen:

www.cdc.gov/vaccinesafety/

5

Kasano no adda ti nakaro a problema?

Ania ti sapulek?

- Sapulem dagiti bambanag a pakaseknam, kas kadagiti pagilasinan iti nakaro a reaksion nga alerhia, nakaro unay a gurigor, saan a gagangay a tignay.
- Dagiti pagilasinan iti nakaro a reaksion nga alerhia ket mabalina a kairamanan ti panagsuput-supot, lumteg a rupa ken karabukob, narigat a panaganges, napartak a pitik ti puso, pannakaulaw, ken panagkapsut. Kadawyan a mangrugi dagitoy sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti panagbakuna.

Ania ti aramidek?

- No ipagarupmo a daytoy ket nakaro a reaksion nga alerhia wenno dadduma pay nga emerhensia a saan a mabalina nga aguray, awagam ti 9-1-1 wenno mapan ti tao iti kaasitgan nga ospital. Wenno saan, awagam ti doktormo.
- Kalpasanna, ti reaksion ket nasken a maibaga iti Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS). Mabalina nga idatag ti doktormo daytoy a report, wenno mabalina a sika a mismo babaen iti web site ti VAERS iti www.vaers.hhs.gov, wenno babaen iti panagtawag iti **1-800-822-7967**.

Saan nga agipapaay ti VAERS iti balakad a medikal.

6

Ti National Vaccine Injury Compensation Program (Programa ti Nasion para iti Pannakabayad ti Nadangran ti Bakuna)

Ti National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) (Programa ti Nasion para iti Pannakabayad ti Nadangran ti Bakuna) ket maysa a programa ti pederal a naaramid tapno mabayadan dagiti tattao a mabalina a nadangran dagiti partikular a bakuna.

Dagiti tattao a mamati a nadangranda babaen iti maysa a bakuna ket mabalinda nga adalen ti maipapan iti programa ken maipapan iti panagidatag iti panagtunton babaen iti panagtawag iti **1-800-338-2382** wenno panangbisita iti website ti VICP iti www.hrsa.gov/vaccinecompensation. Adda limitasion ti panawen ti panagidatag iti panagtunton para iti pannakabayad.

7

Kasanok a maammoan ti ad-adu pay?

- Aagsaludsodka iti doktormo. Mabalina nga ited kenka ti pakete ti bakuna wenno mangisingasing kadagiti dadduma a pagtaudan ti impormasion.
- Awagam ti departamentoyo iti salun-at iti lokal wenno iti estado.
- Kontakem ti Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Dagiti Sentro para iti Panangkontrol ken Panaglapped iti Sakit):
 - Awagam ti **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** wenno
 - Bisitaen ti website ti CDC iti www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement

Tdap Vaccine

2/24/2015

Ilokano

42 U.S.C. § 300aa-26

Office Use Only

Translation provided by Hawaii Department of Health